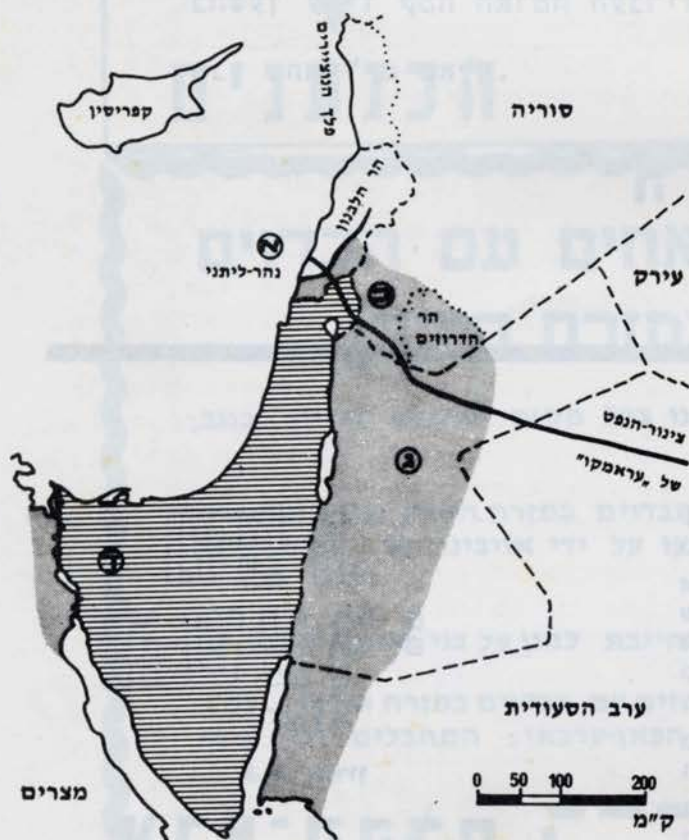

עלון כנעני --- **4 עמדות** **בדרך** **לשלום:**

76*

בגליון זה

"מי אתם הכנענים?"

עיקרי השקפת הכנענים

שה (שיר)-יונתן רטוש

מי היגר לישראל?-חורון

סמלנו

מה הולך פה?

ועוד ועוד

קיץ 1970 - 50 אגורות

א: גבול ליתני

ב: גבול חורן

ג: עבר-חירדן המזרחי

ד: התעלה

סמלנו

הסמל שלנו הוא ה"אלף" בכתב העברי הקדום.

עד היום לא אחד מאתנו כותב כך את האלף. ✕
האות הראשונה באלף-בית הלטיני אינה אלא
אותו "אלף" עברי בשנוי צורה.

ה"אלף" העברי שנשלנו לעצמנו כתור סמל, הוא
הוא ה"אלוף", ראש השור, קרני הראם, קרני
הזהב - סמל עברי מן הקדומים ביותר.

סמלנו הוא סמל לעולם העברי הקדמון, הקלסי, אשר
בהשען עליו קמה האומה העברית החדשה.

אנו מתחילים מאלף.

הכנענים

ארבע עמדות חיוניות

עמידת ישראל, אפילו בטווח העתיד הקרוב, תלויה בארבע
נקודות:

א' — גבול הליתני, שישראל נטשתהו ב-1949 (ר' ע' 130).
שובה לגבול זה, וקריעת חבל צור (המאוכלס שיעים), יחזיר
את הלבנון לשליטת המרונים, בני-ברית טבעיים לישראל.
כך יורחק הלבנון מה"ליגה הערבית", וייתכן שאז ישתחרר
פלך הנוצייים מעריצותה של דמשק.

ב' — גבול החורן יגרום להשתחררות הדרוזים בהרם,
ולניתוק הקשר בין דמשק ורבת-עמון.

ג' — שליטה על עבר-הירדן המזרחי תחסל את בסיסי
החבלה העיקריים, ותבטיח תחום-ספר מדברי נרחב וקל
הגנה. (שם גם עובר צינור הנפט הערבי-אמריקאי).

ד' — נוכחות בגדות תעלת סואץ — כדי לפתוח מעבר לשיט
ישראלי גם בינלאומי.

רק אז תוכל ישראל להשתחרר מלחץ מעצמות ולזכות
בתמיכתן.

מפת השער :

מחוך

ג. חורון

ארץ-הקדם

אטלס-כיס היסטורי ומדיני

עמודים 148 - 149

אין „יהודי“ לפי הלאום!

אל תסכים שמישהו יכפה עליך השתייכות דתית ועדתית.
יימחק הרישום יהודי מתעודת הזהות.

הכנענים הם היחידים הקובעים שכל אזרחי הארץ הם
לאום אחד, חברה פתוחה הקולטת את כל הנספח אליה,
בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

הזהרו מן הזייפנים (כגון "מצפן", "שמאל חדש", "העולם
הזה", מפ"ם וכל שאר הדוגלים ב"אפרטהייד"). בסיסמאות של
"יהודים חילוניים" למיניהם חותרים כולם, כמו הדתיים,
לסגור את החברה שלנו בפני לא-יהודים.

הכנענים

אם אתה רואה חשיבות
בפרסום מודעותינו, שלח
תרומתך והערות אל:
א. שלח — ת.ד. 11067, ת"א

הארץ 10.2.70

ברית אחים עם הבדוים במזרח הירדן

הבדוים הם בני-בריתנו בכל מקום שהגענו אליו: בנגב,
בגליל, בסיני.

ישראל מפקירה את הבדוים במזרח הירדן, כמו את המרו-
נים בלבנון, עד שיוכנעו על ידי אויבינו המשותפים, עושי
דברו של נאצר.

טובתה של ישראל מחייבת להגן על בני בריתנו הטבעיים.

יש לכרות מיד ברית אחים עם הבדוים במזרח הירדן — למל-
חמה משותפת באויב הפאן-ערבאי: המחבלים וכל עושי
דברו של נאצר.

הכנענים

אם אתה רואה חשיבות בפרסום
מודעותינו — שלח תרומתך
והערותיך אל א. שלח, ת.ד. 11067
ת"א.

הארץ 16.6.70

"מי אתם - הכנענים?"

שאלה זו חוזרת ונשנית במכתבים שאנו מקבלים כתגובה על מודעותינו בעתונות. רבים מסתפקים, בודאי, בתשובות-סרק של מישהו או בהסברים מסולפים של מתנגדינו. ננסה להסביר בזה מי אנחנו, מה מטרותינו, למה אנו שואפים.

כל המפלגות והקבוצות הפוליטיות בארץ, על כל הנמנים עליהן, ללא יוצא מן הכלל, רוצים בחברה המבוססת על הפרדה בין העדות - אפרטהייד מוחלט במלוא מדת האפשר, בין יהודים ובלתי-יהודים, ורואים הבדל עדתי זה כקובע לגבי המסגרת המדינית שלנו.

לדעתנו העניין שונה מיסודו. בחברה מודרנית, לאומית, אין לעדה שום חשיבות קובעת. הקשר הלאומי הוא טריטוריאלי. אם בימי הביניים היו מלחמות עקובות דם בין בני דתות שונות, בצרפת, למשל, - הרי מיום שהשתרר מושג הלאום, כל החי בצרפת הכרוז צרפתי - ללא הבדל מוצא, דת ועדה. בגרמניה קיימות שתי דתות גדולות, בארה"ב ובברית המועצות רבות - ואין לזה כל השלכה לגבי קיומו של הלאום.

ואם היו כאלה שאמרו: "היהדות אינה דת - אלא יותר מזה" - הנה באו פרשות הגיור ו"מיהו יהודי" וכו' והוכיחו כי אי אפשר להיות יהודי אלא בהכשר הרבנים. היהדות מוגדרת על ידי הרבנים. היא אינה אלא עדה דתית. ואל נשלה את עצמנו: גם שי"ח, גם שלום כהן מכירים בזה. כולם רואים את עצמם חלק מן העדה היהודית, אף אלה הטוענים שהיו רוצים שתהיה עדה מודרנית קצת יותר.

עדה דתית אינה בסיס טוב להקמת מדינה, שכן העדתיות זורעת פרוד ומדון בין בני אותו לאום, בין בני אותה ארץ, ואכן - תפיסת היחוד היהודית מונעת התקדמות, פיתוח ושלום באזורנו. עצם תפיסת היחוד המדיני היהודי הולידה את האמונה ביחוד מדיני ערבי. האנגלים יצרו את המושג "פן-ערב" לצרכיהם, היום מנצל נאצר את המושג למטרותיו האימפריאליסטיות (השתלטות על המזה"ת, כבוש תימן וכו'). מי עוזר לו אם לא מדינת ישראל המכריזה השכם והערב כי יש פן-ערבאות, כי הערבים הם עם אחד וכו'? מי עוזר לנאצר, ולחבלנים עושי דברו, להכניע את בני בריתנו בכוח ובפועל - את המרונים, הדרוזים, העלאויים, הצ'רקסים, הכורדים, הברדוים, המתואלים ורבים אחרים - שאינם רואים את עצמם ולא ראו את עצמם מעולם שותפים לפן-ערבאות, וישראל מפקירה אותם אך ורק משום שבהיותם מחוץ לעדה היהודית אין היא רוצה בקשרים אתם, שמא - הם וחלילה - עוד ירצו להיות אזרחים שווי זכויות במדינת-ישראל.

תפיסת היחוד העדתי היהודי מביאה לכך שאומרים לתושבים הלא-יהודים בארץ: אתם לא שייכים הנה! אחיכם, מדינתכם, בירתכם - הם ממזרח לירדן. מוטב שתלכו לשם, ואם לאו - זכרו כי שם מדינתכם ותרבותכם - ואצלנו לעולם לא תהיו אזרחים של ממש (1). בשל תפיסה זו מתאמצים למנוע חיים משותפים, למנוע את הצטרפותן של קבוצות לא יהודיות אלינו בתור אזרחים שווי-זכויות. הטעון החוזר: "הם אינם רוצים!" הוא, כמוכך, הבל ורעות רוח. תושבי הארץ בוזבזים רוצים גם רוצים, אפילו היום שהשערים נעולים בפניהם (ראה קטעי עתונות במדור 'מה הולך פה').

לדוגמה עניין החינוך: מדינת ישראל קבעה שבני העדה היהודית ילמדו בעברית ושאר העדות בערבית, וזאת בלי לשאול אותן ובלי לתת לתושבים אפשרות לבחור אם רצונם שילדיהם ילמדו בעברית או בערבית.

- אחרי מלחמת 1948 היו בתרשיחא מחצית התלמידים דוברי רומנית ומחצית דוברי ערבית. הקימו לדוברי הרומנית בי"ס עברי. דרשו הורי יתר התל-מידים שגם ילדיהם ילמדו בו. אמרו להם: לא! לכם נקים בי"ס בערבית.

- לבדוים בנגב ובסיני לא היו כמעט בתי ספר. מדינת ישראל הקימה להם בתי-ספר אבל היא מלמדת אותם קרוא וכתוב - בערבית. זאת למרות שבדוים רבים דרשו שילמדו עברית.

- בית הספר הערבי הוא, בתוקף הנסיבות, ירוד מן העברי. (כמו בתי-הספר הנפרדים שהוקמו לכושים בארה"ב), ואין צורך לומר כי ידיעת העברית של בוגריו נופלת מזו של בוגרי בית הספר העברי. התוצאה? הפיכת כל מי שלא למד בבית ספר עברי לאזרח ממדרגה שניה.

- גומרי התיכון ברצועת עזה, ביהודה ובשומרון נשלחים ללמוד באוניברסיטת קהיר ושאר האוניברסיטות הבודדות שבמדינות הערבאיות הסובבות אותנו. הם חוזרים מלאי שנאה למדינת-ישראל. האם לא היה עדיף שילמדו באוניברסיטות ישראליות?

לתיקון מצב מביש זה, המכוון להפרדה ולאפליה - אנו דורשים:

בית ספר עברי חילוני אחיד (עם שעורידת של רשות) לכל יושבי הארץ, בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

או ענין ההגירה: הארץ זקוקה לתוספת אוכלוסיה. אנו נתונים במאבק צבאי, נוספו שטחים רבים הזועקים לפיתוח. אחת מבעיותינו החיוניות ביותר היא תוספת כח אדם. מה עושים בשל תפיסת ההפרדה היהודית? יוצרים מושג של "עליה" המצומצם ליהודים בלבד. חרף כל הדיבורים והוצאות של מליונים מרובים, לא צפויים השנה יותר מ-30.000 "עולים". כמחצית המספר הזה עתידים "לרדת". עודף הנכנסים על היוצאים יהיה לכל היותר 15 אלף, כלומר קצת יותר מ-1000 לחודש! וזאת בתקופה שיהודים רבים מהגרים מארץ לארץ (2).

ברור לגמרי שאין בכוחה של הגירה יהודית לפתור את בעייתנו הדימוגרפית. לדעתנו יש לפתוח את שערי הארץ גם בפני שבדים, איטלקים, יוונים, ספרדים ואחרים המבקשים לבוא, ללמוד עברית ולקשור את גורלם בגורלנו ולגדל את בניהם עם בנינו. לא לגרש מתנדבים - כפי שקרה במלחמת ששת הימים (3) - ואלמנטים חיוביים אחרים ורבים הנדחים על שום שאינם בני העדה הדתית היהודית (ולא שמענו שאנשי מפ"ס, שי"ח, העולם הזה ויתר המתחסדים, ידרשו כאן שינוי).

להגדלת אוכלוסית הארץ וחיזוקה - אנו דורשים:

הגירה לפי צרכי הארץ על פי נתונים אישיים בלבד, בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

אותה אפליה חסרת טעם ומזיקה קיימת גם בצבא. צה"ל, הנחשב על ידי רבים לצבא יהודי, ושיש לו רב מגייר ותוקע בשופר ואין לו כהני דת מעדות אחרות, משחרר מן השרות - בני ישיבות. משרתים בו - בדוים, צ'רקסים, דרוזים. בלתי יהודים אחרים אינם משרתים משום שאין רוצים בהם, משום שמניחים ש"לא ניתן לסמוך עליהם". הבלתי יהודים ששרתו בצה"ל עד כה והמשרתים בו כעת הוכיחו את נאמנותם - גם לא יהודים אחרים יהיו נאמנים, אם יניחו להם להתגייס, להזדהות עם המדינה וצבאה, אם לא יגידו להם יומיום: "אחיכם, מדינתם, תרבותכם - מעבר לגשרים. אנו מצפים מכם שתרצו בנצחון נאצר". אם יורשו כל הלא יהודים הרוצים בכך להתגייס, אם תינתן להם תמורת זה אזרחות של אמת, שוויון זכויות מלא

- תתרחבנה שורות צה"ל במתגייסים רבים, אשר בתוכו ניתן יהיה להפכם ללוחמים של ממש, לאחים לנשק, נאמנים למדינה, עברים - כמונו.

לשוויון בין תושבי הארץ, לכריתת ברית-אחים עם התושבים הבלתי-יהודים, לניתוקם מהפך-ערבאות ולהרחקתם מהמחבלים, אנו דורשים:

גיוס הדרגתי לצה"ל של כל יושבי הארץ, בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

× × ×

ומה על השלום?

עיקר העיקרים הוא חיסול ההפרדה העדתית האוכלת כל חלקה טובה ומחזיקה את כל הארץ במצב של לוחמה מתמדת, של בחישה מעצמות, של הקזת דם. אם נחדל מן האבחנה על פי קריטריונים דתיים, אין מניעה לכך שכל תושבי הארץ, בלי הבדל מוצא, דת ועדה, יהיו עברים (4,5). גם בעבר הרחוק, לפני אלפי שנה וזמן רב לפני היוצר היהדות בבבל, חיו כאן עמים עבריים. שבטי-ישראל, שהיתה להם ברית-אחים עם הצידונים (שהיום היהודים מקפידים לכנותם 'פיניקים', לצורך טישטוש זהותם), עליהם מתיחסים המרונים של היום. יושבי הלבנון, המואבים, העמונים, האדומים וכו' - כולם היו עברים - על שם ארצם, או כנענים - על פי חבל הארץ שבו ישבו (2).

מדוע לא נכרות שוב ברית אחים בתור בסיס לישות המדינית שלנו? אנו דורשים:

קליטה הדרגתית של כל יושבי הארץ בתוך חברה עברית חד-לאומית פתוחה הקובעת שוויון חובות וזכויות לכל, בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

בברית כזו דוגלים רק הכנענים. מתנגדים לה כל יתר המפלגות והאישים: - אלדד רוצה כיבוש בשביל היהודים של כל מה שהבטיח יהוה לאברהם ולשלח את מרביתם של שאר יושבי הארץ לחצי האי ערב.

דיין מוכן ל"מיעוט ערבי" של 20% בערך, וייצמן - עד 35%.

- "השמאל", החדש פחות או יותר (שי"ח, עולם הזה) והישן (מפ"ם) - רוצה הפרדה מוחלטת בין "יהודים" ל"ערבים".

כל אלה, חרף המלל הרב, לא ישיגו שלום. לא במלים ולא בכוונות טובות ניתן להשיג את השלום. הפרדה נחוצה לצורך מלחמה בלבד. שתי מדינות בפלסטינה דרושות רק לשם מלחמה זו בזו - לחיות יחד בשלום אפשר במדינה אחת. שלום מושג רק כשמישהו הוא מתקדם וחזק די הצורך לקיימו. המעצמות מעונינות באי-שקט באזורנו, המפלגות היהודיות והפך-ערבאיות מעונינות בהמשך הפירוד.

הדרך - השלום העברי

אנו הכנענים מאמינים שהשלום יושג כאשר הכח המתקדם והחזק באזור - מדינת ישראל - ינתק עצמו מן העדתיות, והאפליה הכרוכה בה, ויאחד את כל תושבי הארץ, בלי הבדל מוצא, דת ועדה בברית-אחים(6). בראש וראשונה יכללו שכנינו הקרובים - המרונים, הדרוזים והבדואים - בברית-כנען, אשר תשמש מסד לאיחוד כל יושבי ארץ-הפרת בברית הקדם.

מישראל רבתי - דרך ברית כנען - לברית הקדם

מערכת "אלף"

מובאות:

(1) - ע.רד-אור - שתי פנים לדיין, ונאומיו של דיין מאז 1967.

(2) - ע.ג.חורון - ארץ הקדם, אטלס היסטורי ומדיני.

(3) - "אלף" - חורף 1970

(4) - "אלף"-אופק עברי, 1968

(5) - ישראל בלקינד, הערבים אשר בארץ ישראל

(6) - יונתן רטוש - השלום העברי

על עיקרי השקפת הכנענים

יונתן רטוש

ארץ הפרת

אנסה לסכם בזה במשפטים מעטים, קצ-רים במידת היכולת, בראשי פרקים בלבד, את גישתנו - העברית:

בארץ, כמו בהרבה ארצות הגירה במאות האחרונות (למשל אוסטרליה, למשל מכסיקו, למשל ארצות-הברית), קמה על סף המאה ה-20 אומה חדשה, היא האומה העברית החדשה -

אומה חדשה זו קמה במסגרת הגיאוגרפית והלשונית של האומה העברית הקלסית, מלפני היות היהדות, ובתהליך קומה של האומה העברית החדשה השתלב אפוא בדרך הטבע תהליך של תחייה לאומית, כאותה שידעה אומה עתיקה לא אחת שקמה לתחיה לאומית; לכן יכלה לפעום גם פעמה, תחושת היחוד העברי וההכרה העברית כבר בקרב הדור העברי החדש הראשון, על סף המאה -

הטריטוריה הישראלית היא חלק טבעי ובלתי נפרד מארץ-הפרת -

(והוא אך נסוח בלשון ימינו של הבטוי הקלסי "עבר הנהר": "עבר" הוא בעיקרו ארץ, ו"נהר", בהא הידיעה, הוא הפרת) - היא "ארץ העברים" הקלסית, המשתרעת מגבול מצרים עד החידקל, וסוף גורלה של זו - גורלה; ובפועל, ביודעים ובלא יודעים, על כללה של ארץ הפרת - ערשה ולבה של הפן-ערבאות - וכלל יושביה, נלהם הלאום העברי החדש בפן-ערבאות הדכאנית, הזרה, הדנה את

ע.ג. חורון

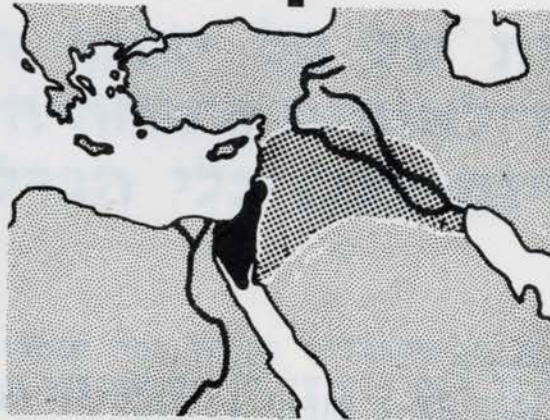
ארץ-הקדם

השקפת העולם הכנענית היא ההשקפה הלאומית-העברית היחידה. דומני שניתן לבטאה בקצור נמרץ כך:

לאום זהה עם ארצו. לכן מוטעית הדעה הציונית הרואה את היהודים בתור "לאום", למרות פזורתם העולמית והשתייכותם לאומות רבות. מצד אחר, אין אמת בטיעון הפאן-ערבי על "האומה הערבית" האחת: הריהי מפוזרת בין ארצות שונות ורחוקות זו מזו, בייבשות אסיה ואפריקה ואינה ניתנת לגיבוש לאומי אחיד.

ישראל אינה "מדינת היהודים" אלא

שלב בתחייתה הלאומית של כנען, ארץ-העברים, היא המולדת המשותפת לעמים דוברי עברית עוד בטרם היות היהדות. יעודה של ישראל - לשקם את הארץ הזאת על אוכלוסייתה, לטובת ילידי הארץ והמהגרים גם יחד. יעוד זה מצריך הפרדה בין דת ומדינה ושוויון חובות וזכויות לכל יושבי הארץ

לרבות חינוך לאומי-חילוני ושרות (בצבא); כלומר, במשותף לכל, בלי הבדל מוצא או עדה. אשר להגירה: אותה צריך לנהל לפי דרישות בנין-הארץ, ולפי סגולותיו האישיות של כל מהגר; שוב, בלי הפליה גזעית, דתית ועדתית.

כנען - בהיותה מחולקת ומבוזרת בין ישראל, לבנון, ירדן וסוריה הדרום-מערבית - מאוכלסת כיום עדות-עדות ושבטים-שבטים, אשר כל אחד מהם אינו

הארץ ואת יושביה לשעבוד ביניימי
מבית וזר מבחוץ -

נצחוננו, ובטוח רחוק אף עצם קיו-
מנו, אפשריים רק על-ידי התיצבנו
בראש כל שואפי העצמאות והקדמה
בארץ הפרת כולה, בהיותנו חלוץ וגרע-
ין לתחייתה על בסיס חילוני, לאומי,
לא דתי ולא עדתי, בהשען על רקע הקדם
העברי הקלסי, המשותף ל כל יושבי
הארץ ועממיה, מלפני הווצר היהדות
ושאר הדתות המפלגות את האוכלוסיה
היום -

הציונות, לכל פניה, היא, והיתה מעיקרה,
אידיאולוגיה יהודית, פרי הבעיה והצר-
כים הנפשיים של יהודים בפזורתם לאר-
צותיה. בארץ לא י ז מ ה דבר, לא
פ ת ח ה בשום דבר. בארץ היא מבקשת
מאז ראשיתה אך ל ה ש ת ל ט - על
ההגירה, על החינוך, על הכלכלה, על
המדיניות, על מכלול החיים של הארץ; לדכא במלוא יכולתה, ב"תודעה יהודית"
כפויה, את התפתחותה הטבעית של האומה העברית החדשה, על כל הנובע מכוח
חיה ועצם קיומה, לכפות עליה שלטון זר, לרוחה, לאפיה ולעצם הוייתה (כפי
שנתגלה ברור במאי 67 למשל), בעצם שלטון מיסיונרי, ולפלג את יושבי הארץ
קבע לפי עדותיהם ודתותיהם, למען כונן כאן מין ארץ קודש, וסוחרת בקדשים,
בשביל הפזורה היהודית באשר היא שם, מין מרכז היונק מן הפזורה היהודית,
משולב עמה, ונשען וחי עליה במידה רבה -

את תחייתה והתעצמותה העברית של ארץ הפרת יש לראות במסגרת התקומה הלאו-
מית של קדמת אסיה כולה, מאז הגיע אליה, במרוצת המאה התשע-עשרה, העקרון
הלאומי, שהתפשט מאז המהפכה הצרפתית מזרחה; ועיקרו זהה, בכל הארצות המתעו-
רות כאן לתחיה, אצלנו כמו בתורכיה ובאירן, דרך משל: הגדרה עצמית לאומית,
טריטוריאלית, בהתנער מגדרי גזע, עדות, דת, ובהשען על תקופה לאומית קלסית -

הגדרה עצמית לאומית זו היא תנאי הכרחי לאפשרות של קליטת המוני אדם
במסגרת לאומית, חילונית, מתחדשת זו, ולשיקום הארץ - שהן שאלות היסוד של
לאום מתחדש וחדש. בלעדי הגדרה עצמית ברורה זו לא תיתכן התעצמותה של חברה
לאומית, וכמידת שלמותה של הגדרה עצמית לאומית זו - מידת התעצמותה של
החברה המתחדשת.

× × ×

לשון וארץ: כולנו יושבים ב"ארץ כנען" (המקראית) ושפתנו "שפת כנען"
(של ישעיהו), כדרך שהקשטילי, למשל, יושב בקשטיליה ושפתו
קשטילית; וכולנו יושבים ב"ארץ העברים" (שממנה גונב יוסף)
ושפתנו עברית - כדרך שאותו קשטילי, למשל, יושב בספרד ושפתו
ספרדית.

מתוך
"שירי חרב"
ליונתן רטוש

שיר

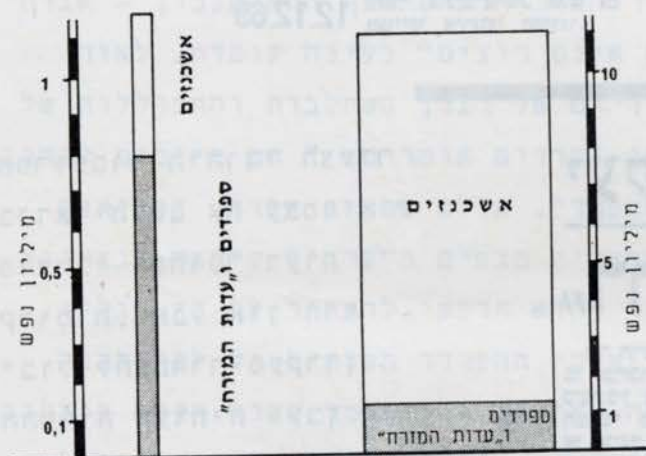
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי -
יָד בְּיָד לֵבִי, עֵלְיָה -
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,

בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי -
יָד בְּיָד לֵבִי, עֵלְיָה -
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,

בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי -
יָד בְּיָד לֵבִי, עֵלְיָה -
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,
בִּלְמַד לֵבִי, מְלֻכָּה, שְׂמֵחָה,

בספרו "ארץ-הקדם" מביא ההיסטוריון ע.ג. חורון עובדות רבות שנעלמו מעיני הצבור הרחב. קרא

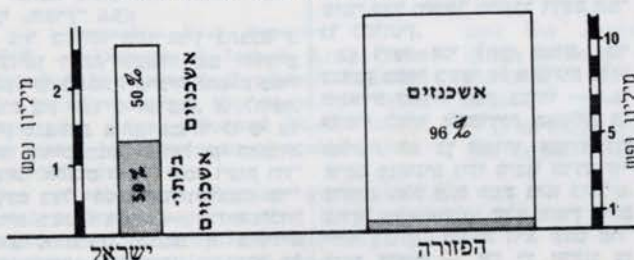
את דבריו על ה"עליה":

ההגירה היהודית לישראל, 1948-1969
תמ. 96 — הפזורה היהודית, וההגירה לישראל במספרים מוחלטים

תמ. 97 — ההגירה והרכבה, באחוזים

תמ. 98 — הפזורה ה"אשכנזית", והיהודים שבישראל (1969)

מי היגר למדינת-ישראל?

לפי הציונות, הארץ היא ארץ הגירה ל"המוני העם היהודי". המוניים אלו ישבו באירופה המרכזית-מזרחית, מסביב להרי הקרפאטים, בין נהר-הדנובה לנהר-הדניפר. שם התפתחה ציונות במגמה לפתור את "בעיית היהודים" להציל מיליונים אלה ממצבם החמור. אך בעיה זו לא נפתרה ב"י"ה לארץ-ישראל", אלא בהגירה המונית לארץ צות הרווחה (אמריקה בעיקר), או בבריחה לרוסיה הפנימית. אותם שלא היגרו חוסלו לבסוף בצורה אכזרית ביותר. לארצנו הגיעו מעט "חלוצים", ואחרים, שארית-הפליטה. הישוב העברי גדל אטית למדי; ולא כל המצטרף אליו הוא "יהודי" לפי הכרתו או מוצאו. באו אפיקורסים ומתמרדים ביהדות, גלותיות; באו, בני-תערובת ומת-נדבים מכל-עם — כרגיל בכל ארץ-הגירה.*

מכלל הפזורה היהודית היגרו כ-10% (הוא ההפרש בין "עולים" ל"יורדים") או לפי ההרכב העדתי (תמ. 96-97):

- מכלל הפזורה ה"אשכנזית" — כ-4% (רובם מ"עדות מזרח-אירופה", מקצתם מארצות הרווחה);
- מכלל "עדות המזרח" וה"ספרדים" שבעולם — כ-70% התוצאה היא (תמ. 98):
- ה"יהודים" בישראל — מחציתם לא-אשכנזים;
- הפזורה היהודית הפכה "אשכנזית" טהורה כמעט.

* גם האוכלוסיה המוגדרת כ"ערבית" כיום, גדלה לא רק מתוך רבוי טבעי אלא גם בדרכי הגירה: בתוקף המשכיה של חבל-ארץ מתפתח זה. (הדבר נכון אף לגבי פליטי פלשתיין לא-מועטים, או אבותיהם).

עמודים 136 - 137 מתוך "ארץ-הקדם" - מדריך היסטורי ומדיני מאת ע.ג. חורון, הוצאת חרמון, תל-אביב 1970

מה הולך פה?

דיין בלונדון:

12.12.69

מר דיין הטעים, למשל, כי כאשר רוצה בחור ערבי ללמוד באוניברסיטה בי ארץ ערבית, מתירים שלטון נות ישראל את יציאתו אף כי ידוע שבשוב הבחורים האלה — ואמנם הם שבים — הם עלולים להיות לא רק בוגרי אוניברסיטה, אלא גם מגויסי אירגוני הטרור.

אין שום אפשרות הגיונית להבין למה יש לנהוג כך — אלא אם כן העקרון הוא הפרדה בין העדות בכל מחיר!

יעקב העליון

"דו־קיום" —

מה חושב הערבי הישראלי על מקומו כחברה הישראלית? כיצד הוא מושתבץ בה? מהו, בעצם? — גינם המישי בפוטנציה (בעיני הישראלי) או בוגד (בעיני הערבים שכאריצית סביבנו)?

שאלה שטמון בה חומר נפץ. עלינו להודות כי לא נתנו די את דעתנו עליה, ואולי אנו מנסים לחמוק ממנה. השאלות במקומן עומדות מאז — ותשובות לא הימצאו.

גם, "דו־קיום" מתחזה (?) חדש של מעבד התאטרון החיפאי, מציג שאלה, וי מסתפק בה. תשובה — אין.

הפרופסור היהודי הצעיר בודאי חושב את עצמו איש מודרני ומחוסר דעות קדומות, אבל אין הוא יכול להשתחרר מעקרון ההפרדה העדתית ולכן אין הוא נכון לקבל נוצרי או מוסלמי בן הארץ לחברתו ומייעץ לו, למעשה, להתגייס לאל-פתח. ("מעריב", יוני 1970)

בעיית הבעיות של הערבי, כפי שהיא מוצגת ב"דו־קיום" — היא התלישות או הנאמנות הכפולה. הטרדיה שלו היא כי בעצם קיים מצב של התייחסות אליו כלא-נאמן לשני הצדדים. הוא שייך לישראל. הוא גם שייך ללאום הערבי. אך אלה כמו אלה מתייחסים אליו בהסתייגות. אמר אחד הערבים שרואין: אם יפלו פגזים על כפר ערבי בשעת מלחמה, יתכן שלא משנה מי הוא שהפעיל את התותח, כי יש אנשים בצד זה של הגבול שיחשבו כי הם פוגעים באויב, ויש אנשי שים מן הצד ההוא של הגבול שיאמרו: מושנו באויב...

ומרואין אחר, סטודנט, סיפר על מצוקתו, שעה שישב באולם הרצאות באוניברסיטה. "מולי עמד פרופסור ישראלי צעיר שהכרין, כי אם היה הוא ערבי ישראלי, היה רואה לעצמו חובה להתגייס לפתח".

האם נפלו החומות

הגיונה הפשוט והבריא של הכותבת אינו מתקבל על דעת הרבים בארץ שכן זר לו עקרון ההפרדה המוחלטת בין עדות דתיות. ("הארץ" יוני 1970)

גוני הטרור. לדבר זה אין כל אחיזה במציאות אמרתי: אני מבינה איך להתחיל אל הערבים שהם חברים ברורים, יחסי מלחמה. לעומת זאת אין היחסים עם הערבים המגלים לי עיתים קרובות הפכפכות. ברורים בי אותה מידה. ועם בעיה זו מתמודדים אנו יום יום.

ולסיום: בקשר לאמצעי הוהירות המכרחים שבהם אנו נוקטים, כמו כלבי שמירה, נשיאת נשק וערנות, אמרתי שאנו מעורים במקומות מגורינו. כל אדם מוכר לנו ומי שאינו שייך לנו — מתבלט, ועל כן קשה לו להסתובב שם. ובהקשר זה סיכמתי תי: לולא גרנו כאן — היתה בית חנינא כרמאללה.

זאת ועוד: אילו הרשה שר הבטחון לאנשי גרעין רמאללה להתנחל שם — אין ספק שרמאללה היתה ב"טוחה היום ליהודים לא פחות מבית חנינא.

רחל ענבר

ירושלים

ידי מסירה סלקטיבית של דברי תוך שינוי סדר והקשר מתקבל רושם מגור גד לחלוטין. כן רוצה אני לתקן טעות. מר בנזימן מספר בשמי על מנהיגים פלסטינאיים שאכלו חמין בביתו — ו...ג. "עלמ" לאחר התקדרות האסלים הי פוליטי. לא כך אמרתי. אמרתי כך: אותם מנהיגים גילו סימני חרדה קיצוניים. חלק מהם ממש נהגו כחוללים. בודאי שלא אמרתי שלא אומץ אותם יותר לבית. עובדה היא שהם מוד מנים ובאים — אם כי חדלנו מן "הסימפוזיונים הפוליטיים" והפגישות בינינו הן עתה על רקע יחסי שכנים. אירועים משפחתיים וכו'. סיפור זה בא בהקשר להערכתי כי לו היינו כאן מאות משפחות יהודיות (מטרה שהיתה בתהלישג לפני כשנת יים) היינו מסוגלים ליצור יחסי אנשי יציבים יותר. שאינם עמוסי חרדות במידה כה רבה.

ועוד טעות: לא אמרתי "שאני מ" קבלת את נהיית השכנים אחרי איר"

לכתבה "האם נפלו החומות" (מר) סף "הארץ" 5.6): ציר השיחה ביני ובין כתבתם ז. בנוימן היתה השאלה אם תורמים מגורינו בשכונה ערבית להפלת מחיצות בין יהודים לערבים. או להיפך, רק מגביהים אותן. אמרתי לו כי על אף קשיים מנטליים ועל אף העובדה שאנו חייבים ליצור יחסי רעות ודו־קיום בצל יחסי איבה וקרבות טרי גינם משני הצדדים — הרי לעובדה היא כי החיים זה בצד זה מולידים אינטרסים משותפים. הצבעתי על פעולות משותפות של חושבים יהודים וערבים (למשל בקשר לסלילה כבישים). הדגשתי כי בעוד כל ערבי הנכנס לבית עברי במערב העיר עור בר בדיקות בטחון — הרי שבבתינו הם מתקבלים באמון מלא וכמה מהם אף מקבלים מדינו את מפתחות הבית מפעם לפעם. הדגשתי ואני חוזרת ומדגישה, כי במגע היום יומי אין חשיבות לאידיאולוגיה שבה דוגלים המתיישבים היהודים או שכניהם הערבים. האינטרס המשותף חזק ממנה. זאת היתה רוח הדברים בשיחה ביני ובין מר בנוימן ונראה לי שעל

מה הולך פה?

"הם אינם רוצים" - זוהי

האגדה המופצת השכם והערב כדי לא לפתוח את החברה הישראלית לבלתי-יהודים. אין זה מועיל כלל שהעובדות סותרות אגדה זו, ושכל מי שמוכן להסתכל רואה דוגמאות אין ספור המוכיחות שההפך הוא הנכון - אגדת

"הם אינם רוצים" בעינה עומדת. לאור גילויים של רצון השתלבות והתבוללות של בלתי-יהודים אומרים: "הם חייבים לנהוג

כך מפחד". אולם גם זו אגדה. במציאות הישראלית מצפים מ"ערבי" שירצה בנצחונו של נאצר והוא חופשי להצהיר על כך בגלוי.

אצל אנשי ההפרדה העדתית יש לכך הבנה מלאה. אך אם הוא אומר שהוא רוצה בנצחונו של ישראל - רואים בו לרוב משתף-פעולה

ותכופות בזים לו. ארגוני המחבלים עשויים לרשמו כרשימה השחורה. אף על פי כן רוצים רוב תושבי הארץ (כולל "השטחים")

להיות אזרחים שווים זכויות בישראל - ומצפים שמבוקשם ינתן להם.

„אנחנו קשורים אישית לארץ הזו ולמדינה הזו“

אמר ראש מועצת בקה-אל-גרביה למשלחת הנשים הסוציאליסטיות שביקרו במקום

האורחות לא הירפו וביקשו לדעת מה יהיו יהם חבריו למדינת ישראל. ראש המועצה השיב: „אנחנו מרגישים את עצמינו כקשורים אישית לארץ הזו ולמדינה הזו“.

— מאת מנחם שמואל —
30 נשים מארצות שונות, משתתפות הסמינר הבינלאומי של נשים סוציאלי-דימוקרטיות ב„בית ברל“ היו אתמול אורחות של ראש המועצה הצעיר ביותר בישראל, ג'לאל אבו מוע-מר, בן ה-22 בבק-אל-גרביה.

הנשים נפגשו עם חברי המועצה המקומית וסיירו בכפר. כן ביקרו בבתי-ספר, שוחחו עם תלמידי תיכון, נכנסו לבתי תושבים, גילו עניין באורח חייהן של הנשים הערביות וביקרו את „מרכז הבריאות“ שהוקם בכפר על ידי לשכת הבריאות הנפתית. „אין אתם כערבים מרגישים במדינת ישראל?“

מערב

11.6.1970

Arab emigrants return to Israel

Jerusalem Post Reporter

ACRE. — Dozens of Israeli Arabs who emigrated to Canada, Germany and the U.S., mainly during the recession three years ago, have returned home lately. They came back because of social adjustment difficulties.

One of them, a former government official, told your reporter that the Israeli Arabs had successfully overcome language and climate difficulties, and most of them had found well-paying jobs, but they had been socially isolated. Many of them came from the villages in Galilee, as well as from Acre and Haifa, and were unable to get used to the loneliness of big city life abroad. Their wives had suffered from the isolation even more than the men, who at least had found friends at work.

They had also not been accepted by the many emigrants from Arab countries who had treated them with suspicion and sometimes hostility. Their only friendly contacts had been with Israeli emigrants

and the Jewish communities, who had taken pride in aiding Israeli citizens, regardless of their being Arabs, the returnee said.

It is estimated that there are still some 500 Israeli Arabs abroad.

ג'רוסלם פוסט

13.11.1969

עברית בכפרי המיעוטים

לעירי הכפרים הערבים בגליל המערבי היו נציגים בכנסת כמעט בכל שנות קיומה. הישובים היהודים באותו אזור, וכן כעת בפעם הראשונה, לנציגים בכנסת — חברת הכנסת חייקה גרוסמן מקיבוץ עברון וחבר הכנסת דוד קורן מקבוצת גשרי-חזון. מר קורן, יליד ירושלים ומי שהיה מוכתר בית הערבה, מרבה לבקר בסופי-שבוע בישובי הגליל המערבי, וגם בכפרי מיעוטים, לשם קשירת קשר עם תושבי האזור ולהכרת בעירייתם. באחרונה סיפר מר קורן שלא ידע כלל שהעברית שגורה כל כך. „מי תושבי הכפרים הערבים. לא רק שומעים הרצאה אלא גם שואלים ומתווכחים בעברית. יתר על כן, אין נותנים לדבר ערבית. מסתבר שגם מספר קוראי העיתונים והשבועונים העבריים גדל בהתמדה בכפרים אלה. אמר לי מר קורן, חשבת לרענן קצת את הערבית שלי בשיחותי בכפרי הגליל, אבל אין נותנים לדבר ערבית, כולם רוצים לדבר רק עברית.“

רו"ן

הארץ - 1.4.1970

מה הולך פה?

4.2.70

הארכיבישוף יוסף ריזא ל-הארץ

יש לסלק המלה ערבי מתעודת הזהות

מאת מונסיניור יוסף ריזא, ארכיבישוף הגליל

כחה בגורמנו פירוד ואנדרלמוסיה בין תושביה. להפך זוהי בגידה ב"מדינה אסור להתחמק מהעובדה שקיימת לראובנו הפליה. אסור לומר שזה "צדק" או שזה "צדק הכי רח"י", עלינו להיות כנים ונאמנים. עלינו לדבר מעט ולעשות הרבה, ו"השלום בוא יבוא."

דויד שהגרמנים הדביקו על גב אחי? נו באירופה במלחמת העולם השנייה? התנהגות מוזרה זו מצד הממשלה היא הדחפת את הערבים בארץ להזדהות עם אויבי המדינה. קחו אדם חף מפשע ותשננו באוניו עוד פעם ועוד פעם שהוא רוצח, לבסוף יהיה רוצח. מצב זה נוצר רק עקב אי-

הפרעה והתרגוזה. ברשות היהודי פנקס ובו "יהודי", לדרוזי "דרוזי", אך לנצרי ולמוסלמי מופיעה המלה "ערבי". רצוני לשאול שאלה חשובה ויסודית: מתי המלה "ערבי" פירושה לאדם למשל, בלבנון, ישנה תעודה אחידה ובה: "לבנוני", לגור צר, למוסלמי וליהודי כאחד. כך הדבר בסוריה, "סורי", בירדן, "ירדני", בעיראק, "עיראקי" ובמצרים "מצרי". אם מדינת ישראל רוצה לרשום את הדת, עליה לרשום בתעודה "נוצרי", לנצרים, "מוסלמי" למוסלמים, "דרוזי" לדרוזים, ו"יהודי" ליהודים! האם הדרוזים נחשבים ערבים או לא? מדוע לרמות את עצמנו? מר כמאל קנג'י דרוזי מובהק, מלומד ומרצה ידוע, אמר לטוטוניס:

כשבאים תיירים לארץ, מובילים אותם תמיד לאותו כפר, כמו הכפר הדרוזי עוספיה שעל הכרמל, ושם אמרים להם: זה כפר ערבי. אמנם בעוספיה ישנם רחובות מזופתים ונקיים. רואים שם באמת פנים צוה"ל. ונכון גם שהדרוזים ידועים ב"הכנסת-האזרחים הטובה בעולם, ו"שם צוהלים אפילו כשהם נתונים בסבל ויסורים. אבל האם הממונים מטעם הממשלה על התיירות הובילו אי-פעם תיירים לכפרים ערבים אחרים? כמו למשל ראמה, סכנין, דיר אל-אסד, בענה או חורפיש?

הבנה וחוסר זהירות מצד הממשלה. שמענו וראינו הכופות ילדים יהודים ונוצרים חיים יחד במדינה, גדלים יחד כאחים ממש. והנה קטטה לים יחד כאחים ממש. "תחית ערבי", מלים שלא נאמרו לפני מלחמת ששת הימים. ומה יקרה כשיגדלו ילדים אלה?

האמריקאים הידועים את תולדותיהם וזכרים שפעם היה כתוב ב"דרכוניהם ועל תעודות הזהות שלהם "היהודי", "יהודי", "לבן" לבעל עור הלבן, "כוש" לבעל עור השחור. בזמנו קם רעש והתנגדות חזרה נגד הפליה זו. היום יש ב"אמריקה מלה אחת לכלם: "אמריקאי". מעניין שרוב המחאות נגד הפליה זו באו מצד היהודים כגון: "בני ברית" — "הועד למען זכויות האדם" ועוד. מי יתן שמוסדות אלה ימחו גם נגד אי-הצדק שבירושלים, "ערבי" בתעודות הזהות בארץ.

בנסייתי האחרונה לארה"ב נפגשתי עם משפחה יהודית אשר השוותה את רשמי ביקורה בארץ עם שתי משפחות אחרות שביקרו ונתברר ששלש המשפחות ביקרו בכפר "ער" ב"אחד והוא עוספיה. הן שאלו את עצמן: "האם אין כפרים ערביים אחרים בישראל? אפשר להסעות לפעמים כמה אנשים אבל לא תמיד ולא את כל האנשים."

האמריקאים הידועים את תולדותיהם וזכרים שפעם היה כתוב ב"דרכוניהם ועל תעודות הזהות שלהם "היהודי", "יהודי", "לבן" לבעל עור הלבן, "כוש" לבעל עור השחור. בזמנו קם רעש והתנגדות חזרה נגד הפליה זו. היום יש ב"אמריקה מלה אחת לכלם: "אמריקאי". מעניין שרוב המחאות נגד הפליה זו באו מצד היהודים כגון: "בני ברית" — "הועד למען זכויות האדם" ועוד. מי יתן שמוסדות אלה ימחו גם נגד אי-הצדק שבירושלים, "ערבי" בתעודות הזהות בארץ.

מה התועלת למדינה להפריד בין תושביה? בעצם הרי אנחנו מרמים את עצמנו, ותו לא. אמצעי התקשורת במדינה מכנה ערבים כאויבי ה"פתח", "הערבים הרוצחים", "אנשי האם" וכו'. האם הערבים במדינה נושאים בביטוי תמיד את פסק דינו ומרמים אותו לשוטרים, למעבידים ולבעלי הבתים? האם עלינו לחזור ולשאת עלינו אות קלון מעין המגן?

MILITARY SERVICE URGED FOR ARABS

27.11.1969

Jerusalem Post Reporter

HAIFA. — A demand that the Government extend compulsory military service to the country's Arab youth was made by Mr. Salim Jubran, chairman of "The Society of Israeli Arabs for the State," at a press conference yesterday.

He said that these Arabs who refuse to serve the country they live in should be required to leave. "We demand equal rights and we must also accept equal responsibilities," he said. Mr. Jubran is a Labour Council official.

He noted that today it was "hard to be a loyal Arab citizen. The Jewish population no longer has confidence in us, or maybe doesn't want to." But, it was the fate of the Jews and Arabs to live together in this country, and we must find a common language. "We have no other choice."

רבו המתנדבים

לצה"ל

הזנחת הבדדים (א)

מאת אלי אדלר

בשנתיים שסאו ששת הימים גדל מספרם של הצעירים הבדודים ה"מבוקשים" להתנדב לצה"ל.

ג'רוזלם

פוסט

27.11.69

הארץ

13.6.1969

הוצאת חרמון - ת.ד. 17223 - ת"א

יצאו לאור:

2.50 ל"י	- השלום העברי	יונתן רטוש
	אבי הכנענים מנתח בבהירות את בעיות היסוד שאנו ניצבים בפניהן היום ומצביע על הדרך לשלום	
4.90 ל"י	- ארץ-הקדם	ע.ג. חורון
	מדריך היסטורי ומדיני למזרח הקרוב 108 מפות ודיאגרמות	
1.- ל"י	- שתי פנים לדיין	ע. רד-אור
	האם הוא יהודי או ישראלי? נתוח ההגדרה הלאומית לאור נסיון חייו של ראשון המנהיגים מילידי הארץ	
1.- ל"י	- הערבים אשר בארץ-ישראל (מהדורה שניה)	ישראל בלקינד
	מייסד הבילויים, דודו של אבשלום פיינברג, על מוצא הפלחים ועל עתידה של א"י. הקדמה מאת ד"ר עוזי אורנג' וקטעים מאת ד.בן-גוריון	
3.- ל"י	- ההולכי בחושך - שירת כנען	יונתן רטוש
0.50 - ל"י	- אופק עברי - בטאון הכנענים 1968	"אלף"
0.50 - ל"י	- עלון הכנענים - חורף 1970	"אלף"
0.25 - ל"י	- ישראל מאין ולאן? הדרכים הפתוחות בפני ישראל	פרופ' אמנון כץ
45.- ל"י	- כתבים ראשונים	מיקרופילים
	כתב אל הנער (1943), משא הפתיחה (1944), כל גליונות "אלף" 1948-1953, "אלף" של ערב מלחמת ששת הימים, ועוד	

גזור ושלה

סמן x במשבצת המתאימה

לכב' הוצאת חרמון ת.ד. 17223, תל-אביב		אבקש לשלוח לי את הפרסומים המסומנים בx	
☐	יונתן רטוש, השלום העברי	2.50 ל"י	☐
☐	ע. רד-אור, שתי פנים לדיין	1.- ל"י	☐
☐	י. בלקינד, הערבים אשר בא"י	1.- ל"י	☐
☐	ע.ג. חורון, ארץ-הקדם	4.90 ל"י	☐
☐	יונתן רטוש, ההולכי בחושך	3.- ל"י	☐
☐	אלף - אופק עברי	0.50 - ל"י	☐
☐	אלף - חורף 1970	0.50 - ל"י	☐
☐	אלף - כץ - ישראל לאן?	0.25 - ל"י	☐
☐	כתבים ראשונים (מיקרופילים)	45.- ל"י	☐

רצוף בזה צ'ק/המחאת דואר (ע"ש מ.גור) על סך.....ל"י

שם.....כתובת.....

תכנית הכנענים

קליטה הדרגתית של כל יושבי הארץ בתוך
חברה עברית חד-לאומית פתוחה הקובעת שור-
יון חובות וזכויות לכל, בלי הבדל מוצא, דת
ועדה.

בית ספר עברי חילוני אחיד (עם שעורי-דת של
רשות) לכל יושבי הארץ, בלי הבדל מוצא, דת
ועדה.

גיוס הדרגתי לצה"ל של כל יושבי הארץ, בלי
הבדל מוצא, דת ועדה.

הגירה לפי צרכי הארץ על פי נתונים אישיים
בלבד, בלי הבדל מוצא, דת ועדה.

כתוב לנו הערותיך!
דבר עם חבריך!

תאוק לנו -

השיחה, הכתה, הכסד

ת.ד. 11067

ה כ נ ע נ י ם